

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 1. Solvitur Objectio primaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

ad aliquid intentionale. Cum ergo aptitudo fundans distinctionem virtuale, quoad prædicata primò intentionalia, debeat esse ad aliquid non intentionale, sed physicum, fit, ut illa aptitudo non arguat distinctionem prædictam.

ADDI posset, quod illa aptitudo nihil aliud sit nisi eadem indivisibilis capacitas duorum respectuum; Quæ capacitas non fundat in ipso recto diversitatem, sed in obliquo; & tamen distinctio virtualis quoad prædicata primò intentionalia est distinctio, seu continentia eminentialis distinctionis in recto.

DICES 2. Si concedas verificari de re aliqua creata simplicissima prædicata contradictoria intentionalia debetis concedere & physica: Quia oppositio contradictoriorum non suscipit magis & minus.

RESPOND. Retorquendo Argumentum quia ita arguens tenet præcisiones objectivas in creatis, beneficio distinctionis ex natura rei, adeoque in ordine ad cognosci, & non cognosci: Cur ergo non tenebit in ordine ad produci, & non produci; Cum hæc æque contradictoria sint. Rursus concedi posset totum: Nam nos non ponimus simplicissimam entitatem, quæ scilicet excludit etiam multipliciter virtutalem. Item concedo, quod cognosci & non cognosci respectu ejusdem formalitatis æque sint contradictoria, atque produci & non produci, sed nego respectu unius ejusdemque formalitatis fore verificandum illud cognosci, & illud non cognosci.

Denique per argumentum debent agnosci aliqua prædicata, quæ nec indivinis quidem possint salvari per virtualitatem; & tamen sunt aliqua quæ salvari possunt.

DICES 3. Imperceptibile est, quomodo indivisibile punctum tangatur secundum se totum, & non tangatur: Quomodo ergo indivisibilis Entitas poterit nosci & non nosci?

RESPOND. Retorquendo argumentum ut supra. Item Concedendo totum, ut supra. Denique dici posset, si idem punctum tangere & non tangeretur, hoc ipso daretur distinctio virtualis in ordine ad prædicata physica, & primò intentionalia, inveheturque Mystrium Trinitatis in creatis, quod non sequetur, si eadem Entitas ratione diversarum formalitatum noscatur, & non noscatur; Præcipue verò, cum multa intellectus possit, ad quæ se non extendit physicum tangere non tangere, produci non produci. Quanquam Oviedo in materia de compositione Continui, dicit unum idemque indivisibile alio latere respicere Orientem, alio Occidentem.

INSTABIS. Dum aliqua indivisibilis Entitas cognoscitur creata, vel cognoscitur tota, vel non? Si tota, implicat illam non cognosci totam; Si non tota, ergo non est indivisibilis.

RESPOND. Retorq. argumentum de præ-

cisionibus objectivis, in Divinis & in Creatis ex beneficio distinctionis Scotisticæ admittis: Sicut ergo tunc inadæquate illud totum cognoscitur, estque physicè indivisibile, non virtualiter, ita & in præsentia.

Distinctio virtualis à nobis non nisi in Divinis concessa, à Neotericis appellatur distinctio virtualis intrinseca; Concessa autem in creatis, vocatur virtualis extrinseca. Negata autem in creatis distinctio virtualis intrinseca, debet intelligi quoad prædicata eidem non replicatæ Entitati convenientia in Divinis: Nam non replicatur natura Divina in personis posita autem replicatione (quæ per nos non potest esse sine reproductione ejusdem Entitatis) possent aliqua contradictoria prædicata convenire eidem in re indivisibili Entitati multiplici reproductæ: Nam potest in uno loco frigeri, vivere &c. in alio loco non frigeri, non vivere: Sicut in Eucharistia in uno loco definit esse Christus D, in alio non definit.

DIFFICULTAS I.

*Solutio Objectionum contra allatam
explicationem Distinctionis Virtualis.*

Magno paratu argumentorum Quirios impugnatur propositam à nobis explicationem; In compendium redigenda erunt. Sit

Punctum Difficultatis I.

Solvitur Obsectio primaria.

OBJECIT 1. Quirios d. 15. num. 46. Omnis perfectio distinguitur realiter ab ea, de qua absolute negatur. Sed admittit hac distinctione virtuali, aliqua perfectio Divina posset absolute ex parte objecti seu independenter ab Intellectu, negari de alia. Ergo distingueretur realiter ab illa. Major probatur: Tum, quia implicat, quod res realiter sit, de qua verificatur absolute independenter ab Intellectu: Non est. Tum, quia necessariò habet identitatem cum volitione, de quo verificatur: Est volitio v.g. Ergo contra non habet identitatem cum volitione v.g. id, de quo verificatur; Non est volitio. Tum, quia finge separari v.g. volitionem ab Intellectione, destruique utriusque identitatem, quo alio modo id accidet? Quam per ly non est volitio; & tamen idem ly non est, verificatur posita distinctione virtuali. Tum, quia si stat realiter, & in eodem sensu esse volitionem, & non esse volitionem. Ergo stabit etiam, quod ly idem cum volitione sit affirmabile & negabile; Ita ut verum sit dicere: Intellectio est idem cum Volitione, & intellectio non

non est idem cum volitione. Tum, quia ex eo
solum colligitur filiationem distingui realiter
a paternitate: Quia ex parte Objecti indepen-
dentem ab intellectu, filiationem non est paternitas,
ergo omnis perfectio distinguitur realiter ab
eo, de qua absolute ex parte objecti negatur.
Tum, quia produci a parte rei, & independen-
ter ab intellectu facit filium realiter productum,
& hinc realiter distinctum; Ergo non esse a par-
te rei facit realiter negatum, & hinc realiter
distinctum? Etenim ex se non requiritur prior
distinctio, ad principium aliud, quam ad non
essendum aliud. Tum, qui negatio est distin-
ctio auctu; Sed distinctio auctu independentem
ab intellectu est distinctio realis; Sicut homo
existens independentem ab intellectu, est homo
realis; Neque datur medium inter Ens reale, &
rationis; Ergo neque inter distinctionem rea-
lem, & rationis. Tum, quia Unum non distin-
gitur ab Ente; Ergo sicut est realiter Ens, quod
independentem ab intellectu existit; Ita erit rea-
liter unum, quod independentem ab intellectu
unum, seu indivisum est: Ergo est contra, quod in-
dependentem ab intellectu est divisum seu ne-
gatum, erit multiplex realiter. Et universali-
ter, quod evenit independentem ab intellectu,
dicitur realiter evenire.

Minor principalis, nempe, quod admissa
Distinctione virtuali, aliqua perfectio Divina
posset auctu absolute ex parte Objecti, seu inde-
pendentem ab intellectu negari de alia, sic pro-
batur. Tum, quia id exigit definitio Distinctio-
nis virtualis. Tum, quia non potest v. g. ratio
principii de voluntate negari, idque ex parte
Objecti, nisi auctu & formaliter: Nihil enim est a
parte rei, nisi auctu & formaliter. Tum, quia sic
affirmatio non solum est virtualis, sed auctu-
alis: Ergo & negatio. Tum, quia si de volitione
non potest dici: Non est formaliter, quia est for-
maliter: Nam a parte rei, Quodlibet est, vel non
est. Ergo volitio formaliter & auctu, est v. g.
principium verbi: Quid ergo deficiet, si ne sit
etiam virtualiter principium.

Punctus totius difficultatis argumenti in
hoc est. Cum auctu verificentur illic nemine cogi-
tante duo contradictoria praedicata, quare illa
non inferant distinctionem realem actualem.

RESPONDERI posset I. Retorquendo ar-
gumentum, quia scilicet posita Distinctione vir-
tuali ob realem distinctionem in tertio, qualem
admitit Quirós, nihil illis formalitatibus deef-
cit, quo minus inter se distinguerentur realiter
simpliciter; S quidem nemine cogitante dare
ne verificatio contradictoriorum.

RESPONDERI posset II. Duplicem esse ne-
gationem unius perfectionis de alia, quandam
quae negat ipsum esse secundum absolutam ra-
tionem essendi, & aliam negationem, quae ne-
gat non absolutam rationem essendi, sed talem

& restrictam: Negatio quae tollit ipsum esse ab-
solutum essendi, infert inevitabiliter pro quavis
suppositione distinctionem realem; Sed nega-
tio quae tollit rationem talem, & restrictam es-
sendi universaliter non infert distinctionem rea-
lem absolutam. Disparitas est, quia nulla di-
stinctio virtualis datur, etiam explicabilis per
distinctionem realem in tertio, in ordine ad es-
se, & non esse, secundum absolutam rationem
essendi; quae tamen datur ad salvanda contra-
dictoria procedentia de tali esse. Quod ipsum
ulterius in hoc fundatur: quia absoluta ratio es-
sendi, hoc ipso quia talis est, indivisibilitatem
dicit formalitatem; Si dicit indivisibilitatem
formalitatem, dicit negationem fundamenti,
ut diverso respectu verificetur affirmatio, diver-
so negatio; Si autem diverso respectu verificari
non poterit negatio, diverso affirmatio, debet
esse non nisi unum verum, consequenter utra-
que pars contradictionis non verificabitur;
Si autem procedat contradictio de esse jam
restricto, poterit inveniri duplex formalitas,
una v. g. salvans affirmationem, alia negatio-
nem. Quia verò distinctio virtualis a nobis
concessa procedit non de esse aliquo absolute
ut sic, sed de tali esse, hinc verificatio contradi-
ctoriorum per illam, salvari poterit, secundum
diversas formalitates, & non invehere distin-
ctionem realem actualem. Sed universaliter
insuper.

RESPONDETUR 3. eidem Argumento:
Negando Majorem: Vel stando in principio;
Distingui debet, scilicet Omnem Perfectionem
distingui realiter ab alia, de qua absolute nega-
tur, si negatio sit virtualis, & beneficio virtualis
alietatis fiat. Nego. Si negatio fiat beneficio a-
ctualis alietatis, concedo Majorem; Non impli-
cat autem beneficio virtualis alietatis, unum ne-
gari virtualiter de alio. Quid autem illi desit,
ne sit distinctio realis? infra dicitur.

Eadem Major cum sua probatione sic ali-
ter distingui debet, quod scilicet implicet, quod
res sit aliquid aliud, de qua verificatur, quod non
sit illud, de qua inquam verificatur eodem mo-
do, seu proportionaliter quod non sit. Conc. si
verificetur diverso modo & non proportionali-
ter. Nego. Et ita v. g. de natura Divina veri-
ficatur, quod sit realiter paternitas; Nec potest
negari, quod non sit realiter paternitas, alias
de illa idem, eodem modo, & ratione ejus-
dem, negaretur & affirmaretur: Sed posito,
quod sit idem realiter cum paternitate, potest
negari, quod sit idem virtualiter: Ubi affirma-
tio verificatur ratione realitatis simpliciter,
& negatio procedit de virtualitate. Quod
autem dicit, deductam esse illic consequenti-
am a negatione superioris ad inferius, id imme-
rito dicit; Sed est deducta a negatione unius
speciei, ad negationem alius speciei, & est con-
similis huic, substantia quae est lapis, non est ra-
tionalis,

R. P.
J. H. MŁOD
ZIANOWSKI
Tbm. de Z.
D. VI

tionalis, ergo neque substantia quæ est homo, est rationalis: Sicut enim rationalitatem substantiæ dicit lapis, & homo; Ita talitatem negationis & affirmationis, sibi debitam, dicit distinctio virtualis, & aliam sibi debitam, distinctio realis.

Secundæ probationi eodem modo distinguitur Consequens; Non habet identitatem realem cum eo voluntas, de quo verificatur non est volitio, negatione negante identitatem physicam. Concedo Conseq. non habet identitatem realem Voluntas cum eo, de quo verificatur: Non est volitio virtualiter. Nego Conseq. Quamquam si spectetur merè mens Patrum, non distinguuntur volitio & intellectio virtualiter intrinsecè, ut infra dicitur. Cæterum intellectio posset esse & realiter volitio, & simul non esse volitio virtualiter, si quis hæc, distincta teneret. Illa autem quæ adferuntur de filiatione comparata ad paternitatem, non convincunt: Nam concessio Antecedente; Distinguitur, ut ante, Consequens, quod sc. omnis perfectio distinguatur ab ea, de qua absolute negatur quoad identitatem realem physicam; Sed non est necesse ut ab ea distinguatur absolute, de qua negatur, quoad identitatem virtuales. Sequenti probationi conceditur primum Entymema. Subsumptum distinguitur, sed distinctio actu quoad esse physicum, & negatio identitatis physice est distinctio realis. Concedo, sed distinctio actu, orta ex negatione virtualis identitatis, est distinctio realis. Nego subsumptum. Quod autem dicitur; Non dari medium inter Ens reale & rationis, id proponenti pluribus locis solvendum venit v. g. admittendo modos. Directè autem dici potest, quod Ens reale physice idem, & Ens rationis, non sint contradictoria; Unde poterit dari medium inter illa, nempe non idem virtualiter realiter. Ultima etiam probatio non convincit: Quia Unum proportionatum, non distinguitur ab Ente, sed Unum non proportionatum, bene potest distingui ab Ente: Hoc est, potest aliquid non esse unum virtualiter, & esse tamen unum realiter physice; Licet non possit esse idem physice & realiter, & non esse unum physice & realiter; Consequenter independentè ab intellectu divisum, seu negatum quoad identitatem virtuales, potest bene esse idem realiter physice, quamvis non sit idem virtualiter.

Breviter loquendo, in hoc stat solutio, quod quamvis non possit esse aliquid idem realiter physice, & non esse idem realiter physice; Hæc enim sunt contradictoria manifestè; possunt tamen aliqua esse idem realiter physice, & non esse idem realiter virtualiter.

Restat solvendus hic punctus. Quomodo distinctio virtualis realis, non sit distinctio actualis, adeoque physica?

DUPLEX Actualitas importabilis à distinctione virtuali cogitari posset. I. Actualitas exclusiva potentialitatis ad salvanda contradi-

ctoria. Hæc actualitas à nobis conceditur: Certum enim est, quod non ex beneficio nostri intellectus, sed ante omnem operationem, itemque quod non in potentia, sed actu, natura communicetur, paternitas non communicetur. 2. Potest cogitari actualitas inferens multitudinem actuales, pluralitatemque nemine cogitante. Hæc à nobis negatur; & sicut v. g. unus grossus non in potentia habet tres solidos; quasi scilicet in potentia sit, ad æquivalendum tribus solidis; Licet non inferat in se suaque Entitate pluralitatem actuales, multitudinemque actu exercitam; Sic & in præfenti.

Quod si quæras. Quid desit distinctioni illi virtuali, ne inferat multipliciter actualitatem? Ad hoc, stando in principio fidei, dici potest; Quod verificatio actualis illarum propositionum, ex parte objecti, sufficiat quidem, ut destruat potentialitatem ad verificari, quod v. g. non communicetur paternitas communicatæ naturæ, sed non est necesse, ut inferat multipliciter actualitatem in Objecto: Quia non implicat, ut ea de quibus verificantur talia prædicata ex parte objecti, adhuc stent cum identitate reali physica, secundum quod nos docet fides, & oppositum non demonstratur. Unde illi quæsitum, quid desit distinctioni virtuali, ne sit actualis realis?

RESPONDERI potest per definitionem, quod desit multipliciter actualis realis, quam ex fide non infert præcisa verificatio huius, quod est communicari & non communicari, ratione diversæ formalitatis.

Uterius in hac responsione recurritur, in primis ad metaphysicum principium; Quæ sunt distincta realiter, non possunt esse idem realiter, communicari & non communicari actu, sunt idem realiter, prout subsumit fides, ad cuius hoc aliud principium recurri debet. Ergo communicari & non communicari in Divinis non sunt distincta realiter. Quod ad Minorem attinet, quæ est de fide, illius defensio sic haberi potest; Assumendo, quod duplex sit defensio Articuli Fidei; Prima per viam etiam arguendi demonstrativè, & sic defenditur Articulus Fidei quod Deus sit: Hoc enim simul demonstratur. Alio modo defenditur Articulus Fidei per solum principium. Non implicat, & ex alia parte cogit me vel mediatè, vel immediatè Fides: Hoc lecundo modo defenduntur omnia arcana Trinitatis, & alia, quæ sub lumen naturæ non cadunt: Quæ defensio, hic etiam assumenda est. Quia ergo arguens non ostendit omnem verificationem contradictoriorum etiam ratione formalitatum diversarum, & secundum Esse restrictum procedentium & quod affirmatè Esse, negatè quod Esse improporionato importetur distinctio realis. Adhuc stabimus in possessione doctrinæ secundum Articulos Fidei procedentis, quod verificatio talium prædicatorum, non arguat distinctiorem realem.

Dixi

Dixitiam in materia de Distinctionibus, quoniam Distinctionis realis non stare in convenientia predicatorum contradictoriorum; Sed manifeste distinctis realiter, colligi illam ex separatione entitativa; In aliis autem, ex proportionem ad separata; in Divinis autem ex communitate. Quia autem v.g. natura & paternitas, si inter se comparentur, non habent oppositionem producentis & producti, nec proportionem cum manifeste separatas Entitates habentibus; fit, ut inter paternitatem & naturam ex sola praevis convenientia illorum predicatorum non possit colligi Distinctio actualis. Brevisque dici potest, non esse illic distinctionem realem: Quia non est illic vera contradictio, quae deberet arguere Distinctionem realem: Nam quae non est vera contradictio, stat cum identitate reali.

INSTAT 1. Applicando ea quae in simili obijcit Quirous. Eo ipso quod a parte rei actu convenit naturae id, quod non convenit filiationi; communicari enim convenit naturae, & non convenit filiationi; Hoc ipso debet habere realiter & vere simpliciter & absolute natura aliquid diversitatis a filiatione. Quod ipsum probatur. Quia si nihil diversitatis habet natura realiter, ergo realiter verificabitur de natura, quidquid verificatur de filiatione; Et quia de filiatione verificatur, quod sit virtualiter producibilis, ergo & de natura verificabitur.

RESPONDETUR. Sufficere naturae, ut habeat aliquid virtualiter aliud a filiatione, & exclusivum identitatis realis virtualis; Licet non debeat habere aliquid exclusivum identitatis realis physicae.

INSTAT 2. No majorem vim habet ad verificanda eadem praevis identitas, quam similitudo. Sed implicat quod duae res sint realiter nominino similes, quin eadem praedicata, quae dicuntur de una, si realiter siue formaliter, dicuntur etiam similiter de alia: Necessaque est similitudinem formalem fundari in dissimilitudine reali; Si enim ponas deos Angelos, quorum unus sit formaliter discursivus, alter non, opus est ut habeant realitates ipsas dissimiles. Ergo implicat quod natura sit idem realiter cum filiatione, & discrepet in aliquo praedicato: & ratio est, quia ipsum esse virtualiter, aliud praesentat, aliquid specialitatis actu & ex parte rei.

RESPOND. Fides ipsa docet, quod verificentur praedicata contradictoria de eadem identitate reali: Unde ex fide negatur Major, vel distinctio causae distinguitur, quod scilicet non majorem vim habeat identitas exclusiva virtualis distinctionis ad verificanda contradictoria, quam similitudo. Majorem tamen habet vim identitatis inclusiva virtualis distinctionis, ad salvanda contradictoria praevis similitudine. Quae similitudo dupliciter spectari potest: Vele-

nim est similitudo includens virtualement distinctionem, vel excludens? Si includens, etiam haec verificabitur duo contradictoria praedicata: Si autem illam excludat, non verificabit eadem; Possit autem aliquid simile includere distinctionem virtualement, petitur ex ipso mysterio Trinitatis: Quia similitudo in ratione Entis intercedens inter naturam & paternitatem, patitur inter illa distinctionem virtualement.

INSTAT 3. Non sunt duo genera essendi seu existendi, quorum unum sit existere realiter, & aliud existere virtualiter. Tum, quia illud Esse virtualiter additum reali, vel addit Esse per rationem, & est Chimericum, vel addit Esse reale, consequenter nihil illi deerit ad distinctionem realem simpliciter. Tum, quia realiter & ex parte Objecti Ens, transcendit differentias; Ergo esse formaliter secundum suum conceptum, ut est a parte rei, nihil aliud est quam esse realiter. Tum, quia si liceret ex parte Objecti ponere aliquid medium inter distinguendum realiter, & per rationem, posset quis medias distinctiones fingere sine numero v.g. modaliter quidditative, eminentialiter & similia.

RESPONDETUR. Illud esse quod additur esse reali physico, esse quidem reale, sed cum addito Reale virtuale; Quid autem illi desit ad esse reale, supra dictum; Hoc est, deest oppositio producentis & producti, quae sola in Divinis, arguit Distinctionem realem.

Neque inde sequetur, dari libertatem fingendi distinctiones intermedias: Quia etiam haec non sunt multiplicandae sine necessitate, quae in praesenti urget, ut salvetur mysterium Trinitatis. Per haec porro & similia argumenta, videbit reflectens, potius impugnari mysterium Trinitatis, quam explicationem distinctionis virtualis.

Punctum Difficultatis 2.

Solvuntur aliae Objectiones.

OBJICIT 2. Idem, Virtualis Distinctio qualem tenemus, est ipsissima Scotistica: Quia haec requirit, quod una formalitas ex parte objecti ex natura rei actu, non sit alia formaliter, licet sit idem realiter: Hoc autem etiam nos in nostris principiis admittimus; & sicut Scotus incidit in sententiam Porretani, quatenus aliter verificat ex parte rei, propositiones in concreto, aliter in abstracto; Ita idem facit nostra sententia: Nam intellectio per nos est volitio, sed non est volitio in abstracto: & sicut illa propositio Rhemensis, *In nullo sensu Catholico potest negari, quod Divinitas sit Deus, & Deus Divinitas*, pungit Scotum, ita etiam punget & nos: Nam nos negamus, quod Deus sit aliqua perfectio, ut cum negatur, quod intellectio sit principium Spiritus Sancti.

RESPONDETUR.

R. P.
J. H. MŁOD
ZIANOWSKI
T. M. de Z.
D. VI
S.